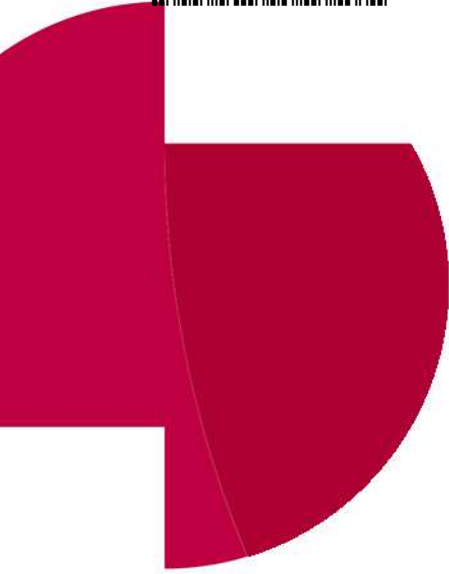

CONCEPT

Uitvoeringsprogramma Vergunningen, Toezicht en Handhaving 2024

1. Inhoudsopgave

1.	Inhoudsopgave	2
2.	Inleiding	3
3.	Wettelijk kader en beleidskader.....	4
4.	Ontwikkelingen in 2024.....	6
5.	Hoge prioriteiten	7
5.1	Bouwen en RO	7
5.2	Milieu.....	10
5.3	APV/Bijzondere wetten	10
6.	Werkzaamheden	13
6.1	Bouwen en RO	13
6.2	Milieu.....	16
6.3	APV/Bijzondere wetten	17
7.	Monitoring, bijstelling en evaluatie.....	20

2. Inleiding

Voor u ligt het Uitvoeringsprogramma Vergunningverlening Toezicht en Handhaving 2024 (VTHup 2024). Hierin staat welke doelstellingen wij nastreven, welke prioriteiten wij hebben en welke activiteiten wij dit jaar gaan uitvoeren op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving.

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet met daarin de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen in werking getreden. De wet VTH en de bijbehorende big-8 beleidscyclus zijn beleidsneutraal overgenomen in de Omgevingswet en het bijbehorende Omgevingsbesluit. Dit betekent dat er in de beleidscyclus zelf geen wijzigingen zijn. Wel zijn de gemeentelijke taken en werkzaamheden veranderd.

Vanwege de inwerkingtreding van de Omgevingswet is daarom ook het VTH-beleid aangepast (vastgesteld 30 januari 2024). In dit beleid is door middel van een probleemanalyse de prioriteit van de diverse activiteiten en werkzaamheden bepaald. Ook is in het beleid opgenomen op welke wijze middels strategieën de werkzaamheden uitgevoerd worden.

Het VTH-beleid is van toepassing op alle taken op het gebied van Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving in het omgevingsrecht die door de gemeente worden uitgevoerd. Dit zijn de zogenoemde 'thuis-taken'. De VTH-taken die extern worden uitgevoerd door bijvoorbeeld ketenpartners zoals de FUMO en de Veiligheidsregio (VRF), doorlopen een eigen beleidscyclus. Deze activiteiten zijn niet opgenomen in het VTH-beleid en daarom ook niet in dit uitvoeringsprogramma.

In de opzet van het voorliggende VTHup ligt de nadruk op de doelstellingen die we met de voorgenomen activiteiten willen bereiken. In het VTH-beleid is per taakveld van activiteiten met een hoge prioriteit de probleem- en risicoanalyse uitgewerkt en daaraan gekoppeld wat de doelstellingen zijn. Hieronder zijn de hoofddoelstellingen opgenomen;

Bouwen en ruimtelijke ordening

- Het beperken van de risico's op gevaar en schade, de veiligheid van de aanwezigen in de omgeving, de natuur en gezondheid bij mensen.
- Het beschermen van erfgoed zodat het kan worden doorgegeven aan toekomstige generaties.
- Het beschermen van de leefbaarheid en ruimtelijke kwaliteit.

Milieu

- Het beschermen van het milieu, en te bevorderen dat menselijke activiteiten op een duurzame manier plaatsvinden.

Algemene plaatselijke verordening en bijzondere wetten

- Zorgen voor een optimale balans tussen het ontplooiën van de activiteiten op gebied van openbare orde en veiligheid, en de veiligheidsrisico's die zij met zich meebrengen.
- Het beperken en verminderen van klachtmeldingen en overlastlocaties.

In dit uitvoeringsprogramma VTHup is een verdieping gemaakt van bovenstaande doelstellingen naar activiteit- of productniveau, door te beschrijven wat we daarvoor gaan doen en hoe we dat willen gaan bereiken. Om te waarborgen dat deze werkzaamheden uitgevoerd kunnen worden, is ook een totaaloverzicht van werkzaamheden per taakveld (Bouwen Ro, Milieu en APV Bijzondere wetten) opgenomen. Dit overzicht bevat de doorvertaling van het werken aan de hoge prioriteiten in groen gearceerd, de wettelijk verplichte taken en andere voorgenomen werkzaamheden.

Leeswijzer

- In hoofdstuk 3 wordt ingegaan op de wettelijke en lokale kaders.
- In hoofdstuk 4 kijken we vooruit naar 2024.
- In hoofdstuk 5 worden de hoge prioriteiten en de daartoe uit te voeren werkzaamheden benoemd.
- In hoofdstuk 6 zijn per taakveld de werkzaamheden uitgewerkt; werken aan de hoge prioriteiten (groen gearceerd), de wettelijk verplichte taken en andere voorgenomen werkzaamheden.
- In hoofdstuk 7 wordt de planning van monitoring, bijstelling en evaluatie toegelicht.

3. Wettelijk kader en beleidskader

Omgevingsbesluit

In afdeling 13.2 van het Omgevingsbesluit staan regels voor het bevoegd gezag over omgevingsvergunningen, procedures, handhaving en uitvoering van het omgevingsrecht. Met deze regels wordt geborgd dat de VTH-taken in het omgevingsrecht op een goede manier worden uitgevoerd, met als doel te zorgen voor een veilige en gezonde leefomgeving. Deze regels vormen samen de procescriteria van de beleidscyclus Big-8.

Omdat er veel regels voor de omgeving zijn waarop getoetst en gecontroleerd zou kunnen worden, moeten er door het bevoegd gezag prioriteiten worden gesteld en worden bepaald welke doelen daarbij worden nagestreefd. Daarbij moet inzicht worden gegeven in de analyse van problemen die zich kunnen voordoen bij de (niet) naleving van de regels. Dit moet worden vastgelegd in een vergunningen-, uitvoerings- en handhavingstrategie (VTH-beleid).

Het VTH-beleid moet jaarlijks uitgewerkt worden in een uitvoeringsprogramma waarin wordt aangegeven welke werkzaamheden daartoe het komende jaar zullen worden verricht. Gedurende het jaar wordt de uitvoering van deze werkzaamheden gemonitord. Na afloop van het uitvoeringsjaar wordt gerapporteerd over de uitvoering ervan en de mate waarin dit heeft bijgedragen aan de doelen die in het VTH-beleid zijn gesteld. In Súdwest-Fryslân is dit het Uitvoeringsprogramma Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTHup)

VTH-beleid

Het VTH-beleid bestaat uit twee onderdelen; een strategisch beleidskader waarin staat wat we gaan doen en welke doelen we hebben (prioriteitstelling) en een operationeel beleidskader waarin staat hoe we onze werkzaamheden uitvoeren en welke strategieën we daarbij toepassen. Hieronder is uitgewerkt hoe de aanpassingen van beide kaders tot stand is gekomen.

Strategisch beleid

Het strategisch beleidskader bevat de probleemanalyse, die bestaat uit de evaluatie van het oude beleid en de risicoanalyse van de problemen die zich bij niet naleving van regels kunnen voordoen. Het resultaat van de probleemanalyse is een overzicht met activiteiten in de leefomgeving, voorzien van een risicogetal en daaraan gekoppelde prioriteit. Voor vergunningen, toezicht (en handhaving) betekent de indeling in prioriteiten dat met name zal worden ingezet op risicogestuurd toetsen en (ambtshalve) toezicht op de hoge prioriteiten. De hoogste prioriteiten zijn waar mogelijk nader uitgewerkt in het VTH-beleid. Verdere concretisering vindt plaats in dit VTHup.

Operationeel beleid

Vergunningen, toezicht en handhaving zijn geen doel op zich, maar zijn gericht op het bereiken van de doelen die achter de regels liggen. Het gaat daarbij om het bereiken van goed nalevingsgedrag van de wet- en regelgeving. De nadruk ligt daarbij op preventief optreden boven repressief optreden.

Het operationeel beleidskader beschrijft op welke wijze de zes instrumenten op de interventieladder worden ingezet.

1. Passende regulering
2. Preventie
3. Vergunningen
4. Toezicht
5. Handhaving
6. Gedogen

Verhouding tot het Integraal Veiligheidsplan (IVP)

Het VTH-werkveld heeft veel raakvlakken met openbare orde en veiligheid. Denk hierbij aan onderwerpen als horeca, evenementen en ondermijning. Deze raakvlakken komen ook tot uitdrukken in het VTH-beleid.

Het beleidskader voor openbare orde en veiligheid is het Integraal Veiligheidsplan (IVP) 2024 - 2028. In dit plan zijn vier prioriteiten op het gebied van veiligheid uitgewerkt en zijn zes permanente aandachtsthema's benoemd. Jaarlijks wordt de inzet op de prioriteiten die zijn genoemd in het IVP uitgewerkt in jaaruitvoeringsplannen. Daarbij is ook de inzet uit het VTH-werkveld onmisbaar.

Om de samenhang tussen beide beleidsdocumenten te bevorderen is in het VTH-beleid opgenomen dat de prioriteiten uit het IVP, ook op grond van het VTH-beleid worden aangemerkt als een hoge prioriteit. Bij het begroten van de werkzaamheden is daarom ook rekening gehouden met werkzaamheden die op grond van het IVP moeten worden uitgevoerd. Waar dit het geval is, is dit bij de werkzaamheden aangegeven.

Verhouding tot externe VTH-werkzaamheden

Naast de VTH-taken die we zelf uitvoeren zijn er ook nog VTH-taken waarvoor we wel bevoegd gezag zijn, maar die extern worden uitgevoerd door de Fryske Utfieringstsjinst Miljeu en Omjouwing (FUMO) en de Veiligheidsregio Fryslân (VRF). Dit zijn zowel werkzaamheden op het gebied van vergunningverlening als op het gebied van toezicht en handhaving. Deze werkzaamheden doorlopen een eigen beleidscyclus en zijn daarom niet opgenomen in dit VTHup. Bij een aantal werkzaamheden en producten werken we echter wel samen met de FUMO en de VRF.

FUMO

De FUMO voert voor de Friese gemeenten de werkzaamheden uit die vallen onder het Basistakenpakket. Dit betreffen taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving op de onderwerpen bodem, asbest en milieu. Deze taken voert zij in mandaat uit. Dat doet zij op basis van een in 2023 vastgesteld uniform VTH-beleid voor de basistaken en een Jaarprogramma VTH Fryslân basistaken.

Het basistakenpakket (en het bijbehorende mandaat) omvat niet de gehele vergunningen en handavingsprocedure. Het nemen van handavingsbesluiten en de juridische procedures na besluitvorming zijn een thuistaak. Deze maken daarom onderdeel uit van de beleidscyclus van de thustaken en zijn opgenomen in dit VTHup.

VRF

Voor alle gemeenten voert de Veiligheidsregio Fryslân (VRF) als ketenpartner de reguliere risicobeheersingstaken uit. Het betreft grotendeels ook VTH-taken op gebied van evenementen, omgevingsveiligheid, repressief advies, structureel terugdringen van ongewenste en onechte meldingen en brandveilig leven. De VRF/brandweer heeft haar prioriteiten verwoord in het Beleidsplan Veiligheid.

In een dienstverleningsovereenkomst is afgesproken om naast de reguliere risicobeheersingstaken ook maatwerkpakket 2 van de VRF/brandweer af te nemen. Dit betreft het toezicht op brandveilig gebruik van bouwwerken. De handhaving is echter een thuistaak die de gemeente zelf uitvoert.

4. Ontwikkelingen in 2024

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet, met daarin de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb), in werking getreden. In de Omgevingswet zijn 26 bestaande wetten over bouwen, milieu, water, ruimtelijke ordening en natuur samengevoegd. De komst van de Omgevingswet is een ingrijpende verandering. Het wordt daarom ook wel de grootste wetwijziging sinds 1848 genoemd, het jaar dat de Nederlandse grondwet werd ingevoerd.

De Omgevingswet zorgt voor een grote wijziging in VTH-taken, werkzaamheden en producten. In sommige gevallen hebben we extra taken of een andere rol gekregen, maar in sommige gevallen zijn er ook taken naar externe partijen gegaan. Zo werken we op het gebied van milieu niet meer op basis van milieu-inrichtingen, maar op basis van milieubelastende activiteiten. Daarbij is ook het basistakenpakket van de Omgevingsdienst uitgebreid.

Op het gebied van vergunningen voor het bouwen maakt de Omgevingswet een 'knip' tussen een technische vergunning en een ruimtelijke vergunning. En voor een deel van de bouwwerken draagt de Wkb de bouwtechnische toets en het toezicht over aan de markt. Wel blijven we voor toezicht en handhaving nog wel als enige bevoegd. Dit zorgt er naar verwachting voor dat we meer tijd en aandacht moeten besteden aan het afhandelen van klachten en meldingen.

De afgelopen jaren hebben we ons goed voorbereid op deze veranderingen. Daarvoor zijn, door middel van de klantreizen, nieuwe processen ingericht. Op basis van de resultaten en ervaringen van de afgelopen jaren is ook geprobeerd om een goede inschatting te maken van de aantallen producten die we in 2024 kunnen verwachten en de tijd die daaraan naar verwachting zullen moeten besteden. Waar mogelijk hebben we deze inschatting opgenomen in dit VTHup.

In 2024 is ook het nieuwe VTH-beleid in werking getreden. We werken dit jaar voor het eerst op basis van onze nieuwe prioritering en aan onze nieuwe doelstellingen.

2024 is daarom een nieuw startpunt. Het is belangrijk dat we in 2024 inzetten op een goede monitoring, natuurlijk op het behalen van onze doelstellingen, maar ook op aantallen en uren. Dit is nodig zodat we dit jaar, waar nodig, tijdig kunnen bijsturen en onze plannen en ambities kunnen bijstellen. Op basis daarvan kunnen we voor de aankomende jaren weer betere plannen en een betere planning maken.

5. Hoge prioriteiten

In het VTH-beleid zijn activiteiten en onderwerpen benoemd met een hoge, gemiddelde en lage prioriteit. De bestuurlijke keuzes in prioriteiten in het VTH-beleid zijn gemaakt aan de hand van een probleem- en risicoanalyse (een deskundige ambtelijke weging) en een inwonerspeiling (enquête).

Omdat er niet voldoende capaciteit is om alles te doen, wordt zoveel mogelijk ingezet op de hoogste risico's, waar het naleefgedrag het laagste is en de negatieve effecten bij niet-naleving hoog. Voor vergunningen, toezicht en handhaving betekent de indeling in prioriteiten dat met name zal worden ingezet op risicogestuurd toetsen en (ambtshalve) toezicht en handhaving op de hoge prioriteiten. In hoofdstuk 5 van het VTH-beleid is beschreven op welke wijze en wanneer gevolg wordt gegeven aan de prioriteiten. De meeste risico's worden overigens grotendeels gedekt door de landelijke regelgeving waaraan een gevolg moet worden gegeven bij de werkzaamheden. Voorbeelden daarvan zijn verplichte toetsingskaders bij het behandelen van vergunningaanvragen.

Omdat de hoge prioriteiten over uiteenlopende categorieën en onderwerpen gaan en om uiteenlopende redenen een hoge prioriteit gekregen, is ervoor gekozen om in het VTH-beleid de problemen en doelen per categorie op hoofdlijnen te beschrijven en in het uitvoeringsprogramma VTHup een verdieping te maken naar activiteit- of productniveau.

In dit hoofdstuk is per taakveld uitgewerkt welke hoge prioriteiten er zijn, welke doelstellingen daarbij horen en welke werkzaamheden we daarvoor in 2024 uitvoeren. Omdat 2024 het eerste jaar is waarin gewerkt wordt met de Omgevingswet, de veranderende taken én het nieuwe VTH-beleid, wordt van onderstaande doelstellingen en werkzaamheden zoveel mogelijk een 0-meting opgemaakt, zodat in de daaropvolgende jaren eventueel op- of afgeschaald kan worden.

5.1 Bouwen en RO

1. Technische bouwactiviteit (omgevingsvergunningplichtig)	
a. Gezondheidszorgfunctie met bedgebied	f. Onderwijsfunctie
b. Woongebouw	g. Bijeenkomstfunctie
c. Woonfunctie in een gebouw met ≥2 hoofdgebruiksfuncties	h. Bijeenkomstfunctie voor kinderopvang
d. Woonfunctie met een vloer van een verblijfsgebied >13 m	i. Industriefunctie
e. Woonfunctie voor zorg	j. Logiesfunctie in een logiesgebouw
	h. Winkelfunctie
Doelstelling	Werkzaamheden en methode
100% van de bouwwerken voldoet voor ingebruikname, na oplevering bouwphase aan de bouwtechnische voorschriften op gebied van constructies en brandveiligheid zodat het risico op gevaar en schade en de veiligheid van de aanwezigen en de omgeving wordt beperkt.	Alle aanvragen om een omgevingsvergunning voor een technische bouwactiviteit worden voor advies uitgezet naar het cluster constructies en brandpreventie zodat de onderwerpen brand- en constructieve veiligheid getoetst kunnen worden conform de Toets- en toezichtstrategie Bbl (Bijlage 3 VTH-beleid).
	Alle bouwwerken worden voor ingebruikname, na oplevering door bouwtoezicht eventueel in combinatie met een brandpreventist gecontroleerd op gebied van constructies en brandveiligheid conform de Toets- en toezichtstrategie Bbl (Bijlage 3 VTH-beleid). De bevindingen worden gemonitord om een 0-meting op te maken.
	Tegen overtredingen waarbij zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning (technische bouwactiviteit) wordt gehandeld, wordt handhavend opgetreden. Bij het al dan niet handhavend optreden van overtredingen van bouwtechnische regels wordt ook het toets- en toezichtniveau meegewogen dat is opgenomen in de Bbl-matrix (bijlage 3 VTH-beleid).
100% van de bouwplaatsen, waarbij op basis van de regels een bouwveiligheidsplan nodig is, wordt voor het waarborgen van een veilige bouwomgeving en het minimaliseren van risico's tijdens de bouw gecontroleerd de naleving van de bouwveiligheid.	Na ontvangen en beoordelen van het bouwveiligheidsplan, wordt tijdens de bouw aan de hand van de landelijke Richtlijn Bouw- en Sloopveiligheid gecontroleerd op de regels.

2. Sloopectiviteit - slopen en/of asbest verwijderen (meldingplichtig)	
a. Slopen van een bouwwerk of gedeelte daarvan of niet bedrijfsmatige asbest verwijdering	
Doelstelling	Werkzaamheden en methode
100% van de particuliere asbest sloopmeldingen worden beoordeeld en daarbij wordt, bij twijfel over het particulier mogen verwijderen van asbest, (eventueel ter plaatse) nader onderzoek verricht.	Wanneer er twijfel is over het particulier asbest mogen verwijderen, vraagt de behandelaar van de sloopmelding aan bouwtoezicht om ter plaatse een controle uit te voeren.

Sloopactiviteiten die zichtbaar zijn vanaf de openbare weg, waarvoor geen sloopmelding is gedaan en waarbij kans op asbest aanwezig is, worden ambtshalve gecontroleerd.	Tijdens ambtshalve controles wordt ook gelet op mogelijk illegale sloopactiviteiten, voor zover zichtbaar vanaf de openbare weg, waarbij kans op asbest aanwezig is (gebouwd < 1994).
100% van de sloopactiviteiten, waarbij op basis van de regels een sloopveiligheidsplan nodig is, wordt voor het waarborgen van een veilige omgeving en het minimaliseren van de risico's tijdens de sloop gecontroleerd op de naleving van de sloopveiligheid en het scheiden van sloopafval.	Tijdens de sloopwerkzaamheden wordt gecontroleerd op de naleving van de regels over sloopveiligheid en/of het sloopveiligheidsplan (aan de hand van de landelijke Richtlijn Bouw- en Sloopveiligheid) en het scheiden van sloopafval.

3. Omgevingsplanactiviteit, strijdig gebruik (waar dit niet is toegestaan)	
a. Bedrijf (niet zijnde persoonlijke verzorging aan huis)	c. Recreatie (jachthaven, kampeerterrein, recreatiebedrijf of -woning e.d.)
b. Bedrijventerrein / bedrijfsunits (op een wijze die niet is toegestaan)	d. Recreatief gebruik van woningen bestemd voor permanente bewoning
Doelstelling	Werkzaamheden en methode
Het omgevingsplan zorgt voor een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.	Op basis van van (klacht)meldingen en verzoeken om handhaving wordt handhavend opgetreden tegen het gebruiken van bouwwerken en gronden voor bovenstaande functies, op locaties waar dit volgens het Omgevingsplan niet is toegestaan.
Door op te treden tegen recreatief gebruik van woningen die zijn bestemd voor permanente bewoning wordt overlast voorkomen en blijven/komen woningen beschikbaar voor de woningvoorraad	Op basis van verzoeken om handhaving wordt handhavend opgetreden tegen recreatief gebruik (verhuur en 2e woningen) van woningen in Hindeloopen, waar dit volgens het Omgevingsplan niet is toegestaan. Op basis van bureauonderzoek waarbij verschillende gemeentelijke databases en informatiebronnen worden vergeleken, wordt inzicht verkregen in de aard en omvang van het recreatief gebruik van woningen in overige (recreatieve) kernen.
Door op te treden tegen niet toegestaan gebruik van bedrijfsunits worden overlast voor de omgeving en (mogelijk) oneerlijke concurrentie tegengegaan. Daarnaast kunnen mogelijk ondermijnende activiteiten worden opgespoord.	Voor de controle van bedrijfsunits is 200 uur gereserveerd. In 2024 zal daarvoor eerst nog een controleplan opgesteld worden.

Recreatief gebruik woningen Hindeloopen

Op 22 december 2023 is het bestemmingsplan Hindeloopen in werking getreden. Dit betekent dat de behandeling van de verzoeken om handhaving over recreatieve bewoning, die eerder in 2018 en 2019 zijn ingediend, in 2024 weer wordt opgepakt. Alle betrokkenen; verzoekers om handhaving én eigenaren van percelen waarvoor om handhaving is verzocht zullen hier over worden geïnformeerd.

Er zijn echter twee beroepen ingediend vanwege het gewijzigd vaststellen van het bestemmingsplan en het daardoor niet opnemen van uitsterfregelingen voor de commerciële verhuur van enkele woningen en het gebruik van enkele woning als tweede woning. Dit betekent dat het bestemmingsplan nog niet onherroepelijk is. Hier wordt bij de behandeling van de verzoeken om handhaving en de handhavingprocedures rekening mee gehouden.

Er zijn (op het moment van vaststellen van dit VTHup) voor 19 adressen nog verzoeken om handhaving in behandeling. Naar 12 adressen daarvan is in 2018 / 2019 al onderzoek gedaan en is geconstateerd dat het pand, destijds, werd gebruikt voor recreatieve bewoning. Voor 7 adressen is nog niet eerder onderzoek is gedaan naar het gebruik van de panden. In 2024 wordt nieuw (bureau)onderzoek uitgevoerd. Daarbij wordt voor de 12 adressen gekeken of de gegevens uit het eerdere onderzoek nog actueel zijn. Voor de 7 andere adressen wordt onderzocht of er indicaties zijn om aan te nemen dat deze recreatief worden gebruikt, en zo ja op welke wijze. Vervolgens zullen, mede op basis van de resultaten van dit bureauonderzoek, controles ter plaatse worden uitgevoerd. De eigenaren van de betreffende woningen en de verzoekers om handhaving zullen over de bevindingen worden geïnformeerd. Indien daarbij een overtreding wordt geconstateerd zal een handhavingprocedure worden gestart.

Recreatief gebruik woningen overige (toeristische) kernen

Hindeloopen is niet de enige kern in Súdwest-Fryslân waarin woningen onterecht worden gebruikt als tweede woning of verhuurd als recreatiewoning. Het is op dit moment echter nog onvoldoende duidelijk wat de exacte aard en omvang daarvan is. Om hier meer inzicht in te verkrijgen wordt op basis van beschikbare informatie uit onder andere Basisadministratie Gebouwen (BAG), Basisregistratie personen (BRP), Wet onroerendzaakbelasting (WOZ), forenzenbelasting en omgevingsplan nader onderzoek naar gedaan. Daarbij staat de volgende onderzoeksvraag centraal: *Hoeveel woningen worden er, indicatief en met name in de toeristische kernen van SWF, gebruikt als 2e woning en/of voor de recreatieve verhuur¹? En in hoeveel van die gevallen is dit niet toegestaan?*

¹ Onder recreatieve verhuur wordt tevens tijdelijke of gedeeltelijke verhuur (bijv. via airbnb) verstaan.

4. Erfgoed	b. Gevelwijziging in beschermd stads- en dorpsgezicht
a. Rijksmonument	c. Zonnepanelen in beschermd stads- en dorpsgezicht
Doelstelling	Werkzaamheden en methode
Het beschermen van erfgoed zodat het kan worden doorgegeven aan toekomstige generaties.	Alle aanvragen om een omgevingsvergunning voor bovenstaande onderwerpen worden voor advies uitgezet naar het cluster erfgoed. Na verlenen van de omgevingsvergunning worden de activiteiten gecontroleerd. Daarnaast worden de geweigerde omgevingsvergunningen voor zonnepanelen gecontroleerd.
	Op basis van een (interne) inventarisatie wordt handhavend opgetreden tegen niet vergunde wijzigingen aan de voorgevel (kunststof kozijnen) van panden in het beschermde stadsgezicht van Workum. In volgende jaren volgen andere beschermde gezichten.

Gevelwijziging in beschermd stads- en dorpsgezicht

In het beschermde stadsgezicht van (onder andere) Workum zijn de afgelopen jaren in diverse panden, zonder de benodigde vergunning, vensters vervangen door kunststof vensters. Daar is in het verleden niet strikt op gehandhaafd. Dit heeft er voor gezorgd, dat er steeds meer kunststof vensters zijn aangebracht. Dit terwijl de kunststof vensters niet zijn vergund en op grond van het huidige welstandsbeleid ook niet vergunbaar zijn.

Om een beter inzicht te krijgen in de aard en omvang van de problematiek is een inventarisatie uitgevoerd in (een gedeelte) van het beschermde stadsgezicht van Workum. Uit deze inventarisatie blijkt dat in 25 panden zonder vergunning kunststof kozijnen (of andere kunststof elementen) zijn geplaatst in de voorgevel of de naar de openbare weg gekeerde zijgevel. In 5 á 6 gevallen is in eerste instantie wel een omgevingsvergunning aangevraagd voor kunststof kozijnen, maar is deze niet verleend. Vervolgens zijn wel, na intrekking van de aanvraag, weigering van de vergunning of in afwijking van de vergunning, toch kunststof kozijnen geplaatst.

In 2024 zullen pandeigenaren die zonder vergunning gevelwijzigingen aan de voorgevel en naar openbaar gebied gekeerde zijgevel van hun pand hebben uitgevoerd, worden aangeschreven om de wijzigingen ongedaan te maken. Daarbij zal rekening worden gehouden met de voorgeschiedenis en een coulante termijn worden geboden om tot een oplossing te komen. Het is echter belangrijk dat de overtredingen op termijn ongedaan worden gemaakt. Dit voorkomt ook nieuwe, soortgelijke overtredingen. In volgende jaren kan het project worden uitgebreid naar andere kernen.

Zonnepanelen in beschermd stads- en dorpsgezicht

Zonnepanelen of -collectoren zijn tegenwoordig niet meer weg te denken uit onze omgeving. Het is een effectieve manier om bij te dragen aan een duurzame leefomgeving. Zonnepanelen of -collectoren vallen echter ook op. Daarom is het belangrijk om ze goed te integreren in de historische omgeving.

Voor het aanbrengen van zonnepanelen is in beschermd stads- en dorpsgezicht altijd een vergunning (omgevingsplanactiviteit bouwen) benodigd. Een vergunning kan worden verleend als voldaan wordt aan de bepalingen uit het Omgevingsplan én redelijke eisen van welstand. In de gemeente Súdwest-Fryslân is in de Welstandsnota 2018 (vastgesteld 25 september 2018) opgenomen dat zonnepanelen of -collectoren in historische kernen niet storend zichtbaar mogen zijn vanaf openbaar gebied. In beleid is nader uitgewerkt wat wordt verstaan onder 'niet storend zichtbaar'.

Vanuit cultuurhistorisch oogpunt en de aantrekking ervan op toerisme, recreatie en 'winkelend publiek' is het van belang (de beleving van) de beschermde stads- en dorpsgezichten te beschermen. In de komende uitvoeringsjaren wordt geïnventariseerd of ambtshalve bepaalde kernen gecontroleerd kunnen gaan worden of zonnepanelen juist zijn aangebracht.

5. Overig bouwwerk en omgeving	b. Gebruik van bouwwerk gevaar voor gezondheid en/of veiligheid (o.a. hoarding/vervuiling)
a. Staat van bouwwerk of erf, gevaar voor gezondheid en/of veiligheid (o.a. bouwvalligheid)	c. Bouwwerk in ernstige mate in strijd met redelijke eisen van welstand
Doelstelling	Werkzaamheden en methode
Het tegengaan van gevaar voor gebruiker en gevaar voor of de aantasting van de leefomgeving door de (slechte) staat of het gebruik van een bouwwerk	Op basis van (interne/externe) meldingen en handnavingsverzoeken wordt, waar mogelijk in samenwerking met andere disciplines, opgetreden tegen excessen (uitzonderlijke situaties).

5.2 Milieu

1. Milieubelastende activiteiten	
a. Zwerfafval rondom bedrijf	c. Afvalwater lozen in het riool of op of in de bodem
b. Voedsel bereiden, geen voedingsmiddelenindustrie	
Doelstelling	Werkzaamheden en methode
Het beschermen van het milieu, en te bevorderen dat menselijke activiteiten op een duurzame manier plaatsvinden.	<p>Toezichhouders Publiek Domein houden bij horecacontroles op grond van de Alcoholwet en/of APV ook toezicht op de naleving van de regels over zwerfafval uit het Omgevingsplan (tijdelijk deel).</p> <p>Een deel van de horecabedrijven (waar dit jaar geen controle obv de Alcoholwet/APV is gepland), worden in 2024 gecontroleerd op de naleving van de regels over geur en water.</p> <p>Informatieplichten die betrekking hebben op een milieubelastende activiteit met een hoge prioriteit (hier genoemd onder 1. en 2.) worden geregistreerd en beoordeeld. Waar mogelijk en nodig wordt op basis van de informatieplicht toezicht gehouden op de naleving van de regels.</p>

2. Milieubelastende activiteiten	
a. Geluid veroorzaakt door activiteiten	d. Geur produceren door andere agrarische activiteiten
b. Gelegenheid bieden voor het beoefenen van sport in de buitenlucht	e. Opslaan van gevaarlijke stoffen in verpakking
c. Ongewoon voorval bij een milieubelastende activiteit	
Doelstelling	Werkzaamheden en methode
Het beschermen van het milieu, en te bevorderen dat menselijke activiteiten op een duurzame manier plaatsvinden.	Het is niet mogelijk om op de milieubelastende activiteiten (genoemd onder 2.) vooraf projectmatig controles te plannen. Toezicht op de naleving van de regels vindt derhalve plaats naar aanleiding van (klacht)meldingen, handavingsverzoeken of informatieplichten.

5.3 APV/Bijzondere wetten

1. Horeca / evenementen / markten / prostitutie	
a. Evenementen B en C	d. Coffeeshop
b. Verstrekken alcohol aan minderjarigen	e. Leidinggevende niet aanwezig
c. Seksbedrijf en prostitutie (incl. algemene regels)	f. Marktvergunning (vaste stand- of dagplaats-, standwerkvergunning)
Doelstelling	Werkzaamheden en methode
100% van de C-evenementen en de hoogste risico B-evenementen worden gecontroleerd op de vergunningvoorschriften. Bij terugkerende evenementen wordt gestreefd het naleefgedrag van de eerder overtreden regels te verhogen.	<p>Toezichhouders publiek domein plannen aan de hand van de verleende C-evenementenvergunningen vooraf een schouw en tijdens het evenement een controle in.</p> <p>Tijdens het 2-wekelijkse evenementenoverleg wordt besproken welke van de B-evenementen geschouwd en / of gecontroleerd gaan worden.</p> <p>De bevindingen tijdens de controles worden vastgelegd. Van overtredingen wordt een rapportage opgemaakt. Bij terugkerende evenementen worden organisatoren uitgenodigd voor een evaluatie.</p>
100% van de verleende of gewijzigde alcoholwetvergunningen worden na verlenen in ieder geval gecontroleerd op aanwezigheid leidinggevende en verstrekking van alcohol aan 18-, en daarna periodiek.	Toezichhouders publiek domein plannen aan de hand van verleende alcoholwetvergunning een eerste (onaangekondigde) controle in. Vooraf aan de daaropvolgende periodieke controle(s) wordt team Vergunningen gevraagd naar recente wijzigingen en evt. controlepunten.
100% van de vergunde coffeeshops en seksbedrijven worden 4x per jaar gecontroleerd, waarbij naast de (algemene) regels ook gelet wordt op de vergunningseisen. De controlefrequentie wordt opgehoogd als blijkt dat niet voldaan wordt aan de regels.	<p>Toezichhouders publiek domein plannen aan de hand van verleende coffeeshop- en seksbedrijvenvergunningen controles in.</p> <p>De bevindingen tijdens de controles worden vastgelegd. Bij 100% OK zullen de controles ieder kwartaal worden uitgevoerd. Van overtredingen wordt een rapportage opgemaakt en komt er een brief vanuit de gemeente. De controlefrequentie wordt dan ook opgehoogd om te controleren of de overtreding ongedaan is gemaakt en ook blijft.</p>
Op basis van digitaal toezicht en signalen uit de omgeving, wordt handhavend opgetreden tegen 100% van de niet vergunde seksbedrijven.	Maandelijks wordt digitale opsporing gedaan van overtredingen of wordt onderzoek verricht naar aanleiding van meldingen en signalen.
Voor het instandhouden van wekelijks marktaanbod en het vergroten van de kwaliteit en het succes ervan, stelt de gemeente voor elke weekmarkt een inrichtingsplan vast waar vervolgens op gecontroleerd wordt bij het verlenen van vergunningen en het houden van toezicht.	Keten Omgeving maakt in 2024 conform de Marktverordening de inrichtingsplannen en legt deze aan het college ter besluitvorming voor. De inrichtingsplannen bevatten een kaart met inrichting, tijden en een verdeelprocedure voor de standplaatsvergunningen.

2. Verkeer / parkeren	
a. Aantasting groenvoorziening door voertuigen b. Overlast van fiets of bromfiets	c. Parkeren exces
Doelstelling	Werkzaamheden en methode
100% van de meldingen over voertuigen die fout geparkeerd staan op groen of een parkeerexces betreffen worden opgevolgd om te voorkomen dat de leefomgeving (verder) wordt aangetast en om overlast door omwonenden en andere weggebruikers te voorkomen of te beperken.	Naar aanleiding van een melding gaan de toezichthouders publiek domein controleren en wordt bij overtreding een passende sanctie opgelegd. Daarnaast wordt tijdens de reguliere surveillance naast de vele andere onderwerpen op fout parkeren, ook groen en parkeerexcessen meegenomen.
Het controleren van parkeervergunningen in vergunningsgebieden vindt risicogestuurd plaats om overlast door omwonenden en andere weggebruikers te voorkomen of beperken.	De controlefrequentie van locaties waar geen of weinig overtredingen plaatsvinden ('100% OK') worden waar mogelijk afgeschaald, zodat deze vrijgekomen tijd ingezet kan worden op de locaties waar meer overtredingen (NOK) plaatsvinden.
Op basis van enquête en (klacht)meldingen zijn de overlastlocaties van fiets- en bromfietzers (fietsen waar dit niet mag) in kaart gebracht en wordt er projectmatig ingezet om overlast te verminderen.	Naast controles tijdens regulier toezicht wordt op projectmatige basis ingezet op overlastlocaties. Vanaf 2024 hebben de BOA's landelijk de bevoegdheid om te handhaven op fietsverlichting, telefoongebruik op de fiets en het negeren van een rood licht door fietsers en voetgangers. Het handhavingsarrangement (afspraken met politie) zal in 2024 hierop worden herzien.

3. Afval	
a. Zwerfafval	b. Onjuist aanbieden bedrijfsafval
Doelstelling	Werkzaamheden en methode
Specifieke doelgroepen bewust maken van regels en hun gedrag betreffende afval, met als doel ervoor te zorgen dat wet- en regelgeving beter wordt nageleefd en overtreders verantwoordelijk worden gehouden voor hun acties (zodat uiteindelijk de hoeveelheid afval in de omgeving wordt teruggedrongen).	Door middel van een projectmatige aanpak 'Afval snoeproute', worden specifieke doelgroepen bewust gemaakt van regels en hun gedrag. De ambitie van het Grondstoffenbeleid is om in 2050 alleen nog grondstoffen in te zamelen. Om diverse doelen te halen worden verschillende sporen gevolgd. Spoor 4 is meer inzet van handhaving. Voorbeelden zijn; tegengaan van illegale dumpingen, dumpen van afval in de natuur, containers niet juist aanbieden of onjuiste grondstof in de container, controle bedrijfsafval in grijze container.

4. Water / scheepvaart	
a. Overige handelingen op / aan / bij vaartuig die veiligheid in gevaar brengen b. Overige bepalingen gebruik haven en water c. Ligplaats innemen woonschip d. Bergen gezonken vaartuig e. Kitesurfen	f. Ligplaats innemen vaartuig (recreatie / visser / historisch), waaronder weesvaartuig g. Aanleggen vaartuig h. Beschadigen van waterstaatswerken i. Overlast van vaartuigen
Doelstelling	Werkzaamheden en methode
Door middel van Zomer- en watertoezicht wordt tijdens het vaarseizoen gelet op diverse verboden en overlast op het water om de veiligheid en leefbaarheid op het water te bevorderen.	We werken samen met betrokken gemeenten, provincie, politie, Wetterskip Fryslân en ondernemers door het uitvoeren van gezamenlijk toezicht op en rond het water en het voeren van uniform verbaliseringsbeleid. (Zomer)toezicht te water ten behoeve van waterrecreatie in het algemeen en evenementen in het bijzonder. In samenwerking met ketenpartners waaronder politie (lokaal en KLPD), Provinciale waterstaat, Fryske Gea en andere watergemeenten. Er is 250 uur gereserveerd voor recreatietoezicht, dat toeziet op overtredingen op basis van (klacht)meldingen en een deel actief toezicht tijdens het zomerseizoen in recreatiegebieden.

5. Overige verbodsbepalingen	
a. Rookverbod in bossen en natuurterreinen b. Natuurlijk behoefte doen c. Middelengebruik (verdovend) / verkoop in de openbare ruimte d. Messen als steekwapen e. Plakken en kladden f. Loslopende honden	g. Gevaarlijke honden h. Gebiedsontzeggingen i. Betreden gesloten woning of lokaal j. Tijdelijke opslag object in de openbare ruimte k. Betogingen op openbare plaatsen
Doelstelling	Werkzaamheden en methode
In de categorie 'overig' vallen diverse verbodsbepalingen over allerhande onderwerpen. De activiteiten hebben om verschillende redenen een hoge prioriteit gekregen. Het is daarom niet mogelijk om hier een overkoepelende doelstelling aan te koppelen.	De activiteiten zullen veelal in het kader van integraal toezicht worden meegenomen tijdens surveillance en opgepakt door de toezichthouders op basis van (klacht)meldingen.

6. Thema's	
a. IVP thema's	b. Overlast vuurwerk
Doelstelling	Werkzaamheden en methode
In het Integraal Veiligheidsplan (IVP) Súdwest-Fryslân 2024-2028 zijn thema's benoemd en uitgewerkt. Daaraan wordt ook vanuit het VTH-werkveld een bijdrage geleverd. De thema's die in het IVP prioriteit hebben gekregen, krijgen ook in het VTH-beleid een hoge prioriteit. Dit geldt niet voor de aandachtthema's in het IVP die al in de VTH-risicomatrix zijn gewogen.	<p>Voor de bij de hoge prioriteit thema's in het IVP en de bijbehorende doelstellingen, de uitwerking en verantwoording ervan in de uitvoeringsprogramma's wordt de beleidscyclus IVP van het OOV gevolgd.</p> <p>IVP hoge prioriteit Ondernijning;</p> <p>Het cluster bouwtoezicht gaat een training herkennen van ondernijning volgen. Omdat de toezichthouders ook de oren en ogen in het gemeentelijke grondgebied zijn, zetten zij daarbij in op de herkenning en signalen van ondernijning en de na constatering te volgen stappen.</p> <p>In 2024 worden integrale controle(s) uitgevoerd, op locaties en/of in branches waar risico's samenkomen. Dit in het kader van het controleren van de vergunningen, milieufactiviteitseisen, brandveiligheid en ter plaatse ondernomen activiteiten. Tijdens deze controle(s) is ook de politie aanwezig.</p> <p>Een van de aanpakken is het impulsen van maatschappelijke en bestuurlijke weerbaarheid, onder andere door middel van voorlichting en communicatie (ook op kern- en wijkniveau). De toezichthouders publiek domein gaan daaraan in 2024 invulling geven. In de eerste tussentijdse rapportage zal over de invulling daarvan meer informatie kunnen worden gegeven.</p>
In de aanloop naar de jaarwisseling wordt zowel opvallend als onopvallend gecontroleerd op het afsteken van vuurwerk zodat het aantal overlastmeldingen van vuurwerk wordt teruggedrongen. In 2024 wordt daarvan een 0-meting gemaakt.	Gewerkt wordt aan de hand van een draaiboek als handelingskader, dat in de aanloop naar de jaarwisseling aangepast wordt aan de dan geldende maatregelen (scenario). In het kader van toezicht en handhaving wordt gewerkt met 3 tijdvakken. Elke van deze periodes heeft zijn eigen kenmerken, prioritering en vraagt om een andere manier van toezicht en handhaving. Vuurwerkoverlast wordt gecontroleerd in de periode najaar t/m 7.00 uur 31 december daarbij wordt gelet op illegaal vuurwerk en consumentenvuurwerk.

6. Werkzaamheden

Dit hoofdstuk geeft per taakveld (Bouwen/RO, milieu en APV/bijzondere wetten) het totaaloverzicht weer van de wettelijk verplichte en voorgenomen werkzaamheden. Per taakveld zijn vergunningen-, toezicht- en handhavingstaken opgenomen. De juridische procedures zijn hierbij zowel bij vergunningverlening als bij handhaving benoemd. De werkzaamheden die een bijdrage leveren aan de in hoofdstuk 5 opgenomen hoge prioriteiten zijn uitgelicht door middel van een groene arcering.

In het VTH-beleid zijn in hoofdstuk 5 de VTH-strategieën opgenomen. Daarin staat beschreven op welke wijze vergunningen en meldingen worden beoordeeld, toezicht wordt gehouden, wordt gerapporteerd over bevindingen en op welke wijze sancties worden opgelegd. De vergunningen-strategieën beschrijven de dienstverlening, het werken met toetsprotocollen en risicogestuurd toetsen, en de wijze waarop vergunningen actueel worden gehouden. De toezicht- en handhavingstrategieën richten zich op het voorkomen van overtredingen, het verhogen van het naleefgedrag, risicogericht toezien en het optreden bij overtredingen. De VTH-strategieën zijn van toepassing bij de uitvoering van onderstaande werkzaamheden.

6.1 Bouwen en RO

Teams en taken	Uur	Werkzaamheden	Aantal	Uur/st	Totaal
Vergunningen					
Cluster bouwen / RO (Verg)	24492	Omgevingsvergunning uitgebreide procedure	20	40	800
		Omgevingsvergunning reguliere procedure	1100	12	13200
		Initiatievenproces	550	10	5500
		Sloopmeldingen, thuistaak	352	0,5	176
		Informatieplicht stikstofemissie	1100	0,5	550
		Bouwmelding Wkb	200	2,5	500
		Maatwerkvoorschrift bouw- en sloopwerkzaamheden BBL	44	4	176
		Vergadering ruimtelijke kwaliteit	-	-	390
		Klantcontact	-	-	3200
Cluster constructieve- en brandveiligheid (Verg)	1637	Meldingen brandveilig gebruik	40	2	80
		Melding BGBOP	5	1,5	8
		Advies brandveiligheid evenementen	20	1	20
		Advies brandveiligheid bouwen, installaties, handhaving en milieu	45	3	135
		Advies brandveiligheid bouw- of gereedmelding Wkb	12	1,7	20
		Advies constructies plantoetsingen	200	2,5	500
		Advies constructies evenementen	55	2,5	138
		Advies constructies bouwmelding WKB	60	2	120
		Project: actualisatie meldingen brandveilig gebruik	-	-	50
		Controle breedplaatvloeren RK 2 + APK grote gebouwen	-	-	25
		Controle invoer Risicokaart kwetsbare objecten	-	-	20
		Toezicht op brandveiligheid bouw	50	4	200
		Project: Brw Fryslân rookverspreiding / :SWF woongebouwen met inpandige gangen	10	10	100
		Advies brandpreventie brandweercontroles	-	-	50
Klantcontact	-	-	172		
Cluster juridisch (O&A)	6385	Procedures bezwaarschriften	150	25	3750
		Procedures beroepschriften (beroep en hoger beroep)	6	35	210
		Procedures voorlopige voorziening	1	35	35
		Zienswijzen op conceptvergunning	-	-	250
		Advies bouwen / RO	-	-	2000
		Intrekken vergunningen	-	-	nrb
		Langlopende projecten (incl. bestuursvragen/probleemgevallen)	-	-	140

Teams en taken	Uur	Werkzaamheden	Aantal	Uur/st	Totaal
Toezicht					
Cluster bouwtoezicht (T&H)	5488	Controle vergunningen	1250	2	2500
		Controle evenementen	-	-	150
		Controle sloopmelding			50
		Informatielicht bouw- en sloopveiligheid			100
		Informatieplicht start bouwactiviteit*	200	0,2	34
		Controle bouwmelding Wkb	20	5	115
		Ambtshalve constatering Wkb, bouwen zonder bouwmelding	100	2	294
		Informatieplicht Wkb, signaal kwaliteitsborger	40	8	320
		Controle handhavingszaak Wkb	7	5	35
		Gereedmelding Wkb	50	1,5	75
		Informatieplicht beëindiging bouwactiviteit*	50	0,2	9
		Ambtshalve constatering	130	5	650
		<i>Project gevelwijzigingen beschermd stads- en dorpsgezicht</i>	25	5	125
		Omgevingsplanactiviteiten, strijdig gebruik (bedrijventerrein/units, recreatie)	25	8	200
		Controle handhavingszaak	47	6,4	301
		<i>Project Hindelooien recreatieve bewoning</i>	19	10	190
		Intrekken vergunningen			nbn
		Klachtmeldingen	80	3	240
		Ondermijning			100
		Handhaving			
Cluster juridisch (O&A)	5227	Handhavingsverzoeken	50	20	1000
		<i>Project: handhavingsverzoeken recreatieve bewoning Hindelooien</i>	19	20	380
		<i>Project: onderzoek recreatieve bewoning overige (recreatieve) kernen</i>			50
		Handhaving n.a.v. ambtshalve constatering	30	36	1080
		<i>Project gevelwijzigingen beschermd stads- en dorpsgezicht</i>	25	20	500
		<i>Project strijdig gebruik bedrijfsunits/bedrijventerrein</i>	6	36	216
		Handhaving n.a.v. controle VRF	25	12	300
		Handhaving Wkb bouwen zonder bouwmelding	100	2	200
		Handhaving informatieplicht Wkb, signaal kwaliteitsborger	20	20	400
		Handhaving gereedmelding Wkb, geen verklaring	9	5	45
		Procedures bezwaarzaken (incl. bouw/ro, milieu en apv bz wetten)	12	28	336
		Procedures beroepzaken (incl. bouw/ro, milieu en apv bz wetten)	8	20	160
		Procedures voorlopige voorzieningen (incl. bouw/ro, milieu en apv bz wetten)	8	20	160
		Project: Energielabel C kantoren	-	-	200
		Projecten onvoorzien	-	-	200

* De opgenomen aantallen betreffen de start- en gereedmeldingen in het kader van de Wkb. Ook voor vergunningen moet een start- en gereedmelding worden ingediend. Deze plicht gold al voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet/Wkb, maar wordt niet altijd goed nageleefd. Meldingen die worden ingediend worden door de toezichthouder geregistreerd. Op basis van de meldingen kan, indien nodig, een controle worden ingepland.

Toelichting

Vergunningen

De invoering van de Omgevingswet en Wkb zorgt niet alleen intern voor uitdagingen. Ook voor aanvragers en diens adviseurs is dit een grote uitdaging. Zij zullen naar verwachting (veel) vragen hebben over de nieuwe producten en procedures. Er is daarom dit jaar meer tijd gereserveerd voor klantcontact. Goed overleg en afstemming zijn onmisbaar om er samen voor te zorgen dat er goede aanvragen worden ingediend en goede vergunningen kunnen worden verleend.

Brandpreventie

Project: Brw Fryslân rookverspreiding woongebouwen / SWF woongebouwen met inpandige gangen

Er is de laatste jaren in toenemende mate sprake van langer thuis wonen. Dit maakt dat het vaker voorkomt dat verminderd zelfredzame personen in 'gewone' woongebouwen wonen en zichzelf in geval van nood minder makkelijk zelf kunnen redden of zelfs daarbij hulp nodig hebben. Een aantal (bijna) fatale branden in woongebouwen zijn aanleiding geweest voor Brandweer Fryslân om meer aandacht en bewustwording te creëren onder bewoners en gebruikers van woongebouwen voor de brandveiligheid. Deze aandacht en bewustwording, in combinatie met gericht toezicht op deze gebouwen moet zorgen voor het vergroten van veiligheid van de bewoners en het verbeteren van de brandveiligheid van deze gebouwen.

In 2021 is het cluster brandpreventie van team Vergunningen gestart met een inventarisatie van woongebouwen met inpandige gangen, omdat daar specifieke risico's aanwezig zijn met betrekking tot

brandveiligheid en ontluchting. De uit de controle voortkomende verbeteracties naar aanleiding van overtredingen, worden inmiddels uitgevoerd of zijn opgestart om uit te voeren.

In 2023 is Brandweer Fryslân met een projectgroep gestart om woongebouwen te controleren om rookverspreiding tegen te gaan, zodat zoveel mogelijk de vlucht- en overlevingskansen verhoogd kunnen worden. Cluster brandpreventie van team Vergunningen neemt ook deel aan de projectgroep.

Constructie

Constructieve veiligheid, controle breedplaatvloeren risicoklasse 2

In 2017 is een deel van de parkeergarage bij Eindhoven Airport ingestort. Op verzoek van het ministerie van BZK is er een onderzoekplicht ingesteld voor breedplaatvloeren vallend binnen de type gevolgklasse 3 bouwwerken. Geïventariseerd wordt om welke gebouwen in Súdwest-Fryslân dit gaat. De gemeente zal vervolgens de rapportages van de bouwwerken controleren.

Constructieve veiligheid, APK grote gebouwen

In 2019 is een deel van het tribunedak van het AZ-stadion in Alkmaar ingestort. Naar aanleiding daarvan is in het (concept) Besluit Bouwwerken Leefomgeving (Omgevingswet) opgenomen dat eigenaren van groot voor publiek toegankelijke gebouwen periodiek een beoordeling moeten laten doen van de constructieve veiligheid van het bouwwerk. Het rapport van de periodieke beoordeling zal naar de gemeente verstuurd moeten worden om vervolgens te kunnen beoordelen. In 2024 wordt geïventariseerd bij welke bouwwerken een periodieke beoordeling moet plaatsvinden.

Vergunningen juridisch / bouwtoezicht

Intrekken vergunningen

Als een vergunning wordt verleend voor het bouwen van een bouwwerk is het de verwachting dat deze wordt uitgevoerd. Het komt echter voor dat vergunningen niet worden uitgevoerd. Er wordt wel regelmatig door de toezichthouders gecontroleerd of er al uitvoering aan de vergunning wordt gegeven. Daarnaast zorgen niet uitgevoerde vergunningen voor vervuiling van ons archief. Om die reden zijn er (concept)beleidsregels opgesteld voor het actief intrekken van ongebruikte vergunningen. Deze worden in 2024 ter inzage gelegd voor inspraak en daarna ter vaststelling aangeboden aan het college.

Naar verwachting zijn er 200 verleende vergunningen die op grond van de beleidsregels zouden kunnen worden ingetrokken. Als de beleidsregels zijn vastgesteld kan een start gemaakt worden met de intrekking van deze vergunningen. Dit zal stapsgewijs en op basis van een nadere prioritering plaatsvinden.

Toezicht en handhaving

Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb)

Op 1 januari 2024 is met de Omgevingswet ook de Wkb in werking getreden. De Wkb geldt in eerste instantie voor nieuwbouw van bouwwerken in gevolgklasse 1. Er is in plaats van een omgevingsvergunning met een technische bouwactiviteit, een bouwmelding nodig. De bouwtechnische toets en het bouwtechnisch toezicht daarop voor bouwwerken in gevolgklasse 1 worden uitgevoerd door een kwaliteitsborger. De gemeente blijft wel bevoegd om toezicht te houden. Daarnaast is de gemeente als enige bevoegd om handhavend op te treden.

In het VTH-beleid zijn strategieën uitgewerkt voor vijf nieuwe situatie of overtredingen. Dit houdt onder andere in dat risicogestuurd wordt getoetst en toezicht wordt gehouden op de meest risicovolle bouwwerken in gevolgklasse 1. Daarnaast is uitgewerkt wat we doen als sprake een onvolledige bouwmelding of gereedmelding, een signaal van een kwaliteitsborger of een ambtshalve geconstateerde overtreding. In dit VTHup zijn de werkzaamheden die we daarvoor gaan uitvoeren opgenomen. De verwachte aantallen bouwmeldingen zijn bepaald op basis van de aantallen vergunningen voor bouwwerken in gevolgklasse 1 die de afgelopen jaren zijn verleend. Daarbij is er voor 2024 rekening mee gehouden dat sprake is van een 'opstartperiode'; het aantal ingediende meldingen zal in het begin nog achterblijven en gereedmeldingen kunnen uiteraard pas worden verwacht als er meldingen zijn ingediend en bouwplannen worden uitgevoerd.

Energielabel C voor kantoren

Per 1 januari 2023 moeten kantoren beschikken over minimaal een energielabel C. Het college is bevoegd om op te treden tegen overtredingen, waarbij in het uiterste geval een gebouw niet meer als kantoor gebruikt mag worden. In 2022 is onderzoek gedaan naar het aantal panden in de gemeente dat nog niet beschikt over het juiste energielabel. De eigenaren van deze kantoren zijn bij brief

geïnformeerd over de energielabel C verplichting en gevraagd hoe en wanneer zij aan de verplichting gaan voldoen. Op basis van deze informatie én nader bureauonderzoek is de lijst met kantoren in 2023 ge-update. De eigenaren van deze kantoren ontvangen in 2024 (gefaseerd) een handhavingbrief. Daarbij wordt gestart met de kantoren waar de grootste winst te behalen is omdat deze een laag energielabel of geen energielabel hebben.

6.2 Milieu

Teams en taken	Uur	Werkzaamheden	Aantal	Uur/st	Totaal
Vergunningen					
Cluster milieu	2762	Omgevingsvergunning, meervoudig (advies FUMO niet in mandaat) regulier	6	20	120
		Omgevingsvergunning, meervoudig (advies FUMO niet in mandaat) uitgebreid	2	20	40
		Omgevingsvergunning, (buitenplanse) omgevingsplanactiviteit			nbn
		Informatieplichten	100	7	700
		Omgevingsplantoets melding basistaak	287	1	287
		Melding thuistaak	20	7	140
		Advies	800	1	800
		Initiatievenproces	10	10	100
		Milieueffectenrapportage (Mer)	5	15	75
		Project lopende werkvoorraad			500
		Project actualiseren vergunningen			nbn
Cluster juridisch (O&A)	345	Procedures bezwaarschriften	5	25	125
		Procedures beroepschriften (beroep en hoger beroep)	2	35	70
		Procedures voorlopige voorziening	0	35	0
		Zienschijzen op conceptvergunning (advies)	-	-	50
		Advies milieu	-	-	100
Toezicht					
Cluster milieutoezicht	1908	Controle horeca	100	4	400
		Uitloop controles 2023	43	4	172
		Klachtmelding geluid	50	19	950
		Klachtmelding licht en geur	5	10	50
		Controle handhavingenzaak (basistaak)	30	6	180
		Controle handhavingenzaak (thuistaak)	6	6	36
		Ondermijning			100
		Project Kaderrichtlijn Water - antifouling en innamestations vuilwater	2	10	20
		Handhaving			
Cluster juridisch (O&A)	1279	Juridische handhaving n.a.v. ambtshalve constatering	10	19	190
		Handhavingenverzoeken thuistaak	2	27	54
		Werkzaamheden/advies aan FUMO inzake basistaak	-	-	100
		Besluit/bezwaar/(hoger)/beroep n.a.v. FUMO basistaak	-	-	250
		Project: Co-vergisters	-	-	200
		Strafrechtelijke handhaving Boa domein II taken	-	-	485

Toelichting

Werkzaamheden thuistaken

De Omgevingswet heeft de systematiek op het gebied van het milieu ingrijpend veranderd. Het begrip inrichting is vervangen door milieubelastende activiteit (MBA). De regels voor MBA's zijn opgenomen in het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal). Het grootste gedeelte van de MBA's vallen nu onder het basistakenpakket van de FUMO. Dit betekent dat de FUMO (in mandaat) omgevingsvergunningen en meldingen behandelt en toezicht en handhaving uitoefent. Enkele MBA's zijn thuistaak gebleven en daarnaast is de gemeente bevoegd voor een groot gedeelte van de regels in de bruidsschat (tijdelijk deel Omgevingsplan). Hierin staan onder andere de regels over geluid.

Daarnaast heeft de Omgevingswet ook een nieuw instrument geïntroduceerd op het gebied van milieu; de informatieplicht. Het bevoegd gezag moet, door middel van het indienen van gegevens en bescheiden, worden geïnformeerd over het starten of wijzigen van bepaalde activiteiten.

Door al deze wijzigingen is het lastig om vooraf in te schatten wat onze werkzaamheden in 2024 en hoeveel tijd deze kosten. Waar mogelijk is een inschatting gemaakt op basis van uren en aantallen. Hierin zit echter een ruimte marge; aantallen en uren kunnen zowel (veel) te hoog als (veel) te laag zijn ingeschat. Hierop zal gedurende het jaar worden gemonitord.

Toezicht en handhaving

Werkzaamheden ten behoeve van FUMO

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet is het basistakenpakket van de FUMO uitgebreid. De FUMO is bevoegd om meldingen en vergunningen te behandelen over (de meeste) milieubelastende activiteiten. Ook houdt de FUMO toezicht op de naleving van deze regels en voert zij de handhavingprocedure tot aan het handhavingsbesluit. Hiervoor is aan de FUMO ook een mandaat verleend.

Op grond van het overgangsrecht van de Omgevingswet handelt de gemeente nog de meldingen af die vorig jaar zijn ingediend en destijds nog niet onder het Basistakenpakket vielen. Voor toezicht en handhaving geldt ander overgangsrecht. Formeel vallen slechts handhavingsbesluiten (besluit last onder dwangsom of bestuursdwang) nog onder het oude recht en is de Omgevingswet van toepassing op handhavingprocedures die nog niet zo ver in de procedure zijn. Met de FUMO is afgesproken dat dossiers schoon worden overgedragen. Dit betekent dat toezichts- en handhavingprocedure die vorig jaar zijn op gestart, dit jaar door de gemeente worden afgerond onder de Omgevingswet.

Het nemen van handhavingsbesluiten valt niet onder het basistakenpakket; de FUMO geeft hierover wel advies. Ook bezwaar en (hoger) beroep tegen vergunningen en handhavingsbesluiten valt niet onder het basispakket. Deze werkzaamheden worden door de eigen organisatie uitgevoerd. Hiervoor zijn uren geserveerd.

Co-vergisters

De drie noordelijke Omgevingsdiensten hebben in 2023 controles uitgevoerd bij co-vergisters. Daarbij is bij enkele co-vergisters amfetamine in het digestaat aangetroffen. Hierdoor ontstond de vraag of het digestaat moest worden aangemerkt als meststof of als afvalstof. Het antwoord op die vraag heeft grote gevolgen voor de bedrijven die het betreft. Een gezamenlijke projectgroep met afgevaardigden van alle bevoegde gezagen, waaronder Súdwest-Fryslân, is daarom aan de slag gegaan om een deze vraag te beantwoorden en af te stemmen met andere betrokken partijen.

6.3 APV/Bijzondere wetten

Teams en taken	Uur	Werkzaamheden	Aantal	Uur/st	Totaal		
Vergunningen							
Cluster APV / bz. wetten	8453	Alcoholwetvergunning	65	6,6	429		
		Horeca sluitingsuur ontheffing	1	2,3	2		
		Horeca inrichting exploitatievergunning	38	6,6	251		
		Horeca inrichting wijziging leidinggevende melding	39	2,5	98		
		Drank- en horeca tapontheffing	40	2,3	92		
		Evenementenvergunning	354	13,6	4814		
		Parkeren vergunningen en ontheffingen	300	0,9	270		
		Overig APV	481	1,2	577		
		- Evenement melding	117	-	-		
		- Melding incidentele festiviteit	109	-	-		
		- Kansspel	28	-	-		
		- Speelautomaten aanwezigheidsvergunning	8	-	-		
		- Leegstand gebouw verhuur vergunning	14	-	-		
		- Ligplaatsvergunning	34	-	-		
		- Seksbedrijf exploitatievergunning	2	-	-		
		- Standplaatsvergunning	74	-	-		
		- Standplaats weekmarkt vergunning	15	-	-		
		- Voorwerp op of aan de weg plaatsen ontheffing	15	-	-		
		- Vuurwerkverkoopvergunning	3	-	-		
		- Wedstrijd op de weg	14	-	-		
		- Overig APV	48	-	-		
				Klantcontact	-	-	1920

Teams en taken	Uur	Werkzaamheden	Aantal	Uur/st	Totaal
Vergunningen					
Cluster juridisch (O&A)	950	Procedures bezwaarschriften	16	25	400
		Procedures beroepschriften (beroep en hoger beroep)	2	35	70
		Procedures voorlopige voorziening	0	35	0
		Zienswijzen op conceptvergunning (advies)	-	-	80
		Advies apv bw	-	-	400
Toezicht					
BOA	18305	Integraal toezicht / klachtmeldingen			12800
		<i>Diverse verboden APV</i>			
		<i>Overlast fiets of bromfiets</i>			
		Parkeren (vergunningen/exces)			600
		<i>Parkeervergunningen</i>			
		<i>Parkeerexcessen</i>			
		Parkeren (fiscaal)			200
		Weesfietsen			70
		Zomer- en watertoezicht ¹			1450
		<i>Diverse verboden en overlast op het water</i>			
		Recreatietoezicht ²	100	2,5	250
		<i>Kitesurfen</i>			
		Horeca ¹	225	3	675
		<i>Verstrekken alcohol aan minderjarigen</i>			
		<i>Leidinggevende niet aanwezig</i>			
		De Confrontatie ³			50
		Evenementen ¹			1350
		<i>Evenementen B en C</i>			
		<i>Vuurwerk en Carbid</i>			
		Seksbedrijf en prostitutie	8	6,25	50
		Coffeeshops			40
		Opiumwet (damocles)			100
		Opkopers			50
		Hondenbeleid			200
		<i>Loslopende en/of gevaarlijke honden</i>			
		Afval			100
		<i>Zwerfafval</i>			
		<i>Onjuist aanbieden bedrijfsafval</i>			
		Goed verhuurderschap	6	8,3	50
		Veilige en leefbare wijken en kernen*			ntb
		Casulistiek zorg en veiligheid *			50
		Ondermijning *			150
Digitale veiligheid*			ntb		
Polarisatie en radicalisering ⁴			50		
KVO / Collectief winkelverbod ⁵			20		
Handhaving					
Cluster juridisch (O&A)	1596	Juridische handhaving n.a.v. ambtshalve constatering	70	17	1190
		Juridische handhaving Opiumwet	8	18	144
		Handhavingsverzoeken	10	10	100
		Melding Wet goed verhuurderschap	6	27	162

Prioriteit Vergunningen, Toezicht en Handhaving - Beleid (VTH-beleid)

- * Prioriteit Integraal Veiligheidsplan 2024 -2028 (IVP 2024 -2028)
- ¹ = onderdeel van permanent aandachtthema IVP 'Fysieke veiligheid'
- ² = onderdeel van permanent aandachtthema IVP 'Veilig uitgaan, evenementen en toerisme'
- ³ = onderdeel van permanent aandachtthema IVP 'Jeugd en Veiligheid'
- ⁴ = onderdeel van permanent aandachtthema IVP 'Polarisatie en radicalisering'
- ⁵ = onderdeel van permanent aandachtthema IVP 'Veilig winkelgebied en bedrijventerreinen'

Toelichting

Vergunningen en meldingen

Rekenkameronderzoek evenementenvergunningen

Er heeft een rekenkameronderzoek plaatsgevonden naar de rechtmatigheid en doelmatigheid van het verstrekken van evenementenvergunningen. De rekenkamer heeft naar aanleiding van het onderzoek aanbevelingen gedaan. Een daarvan betreft een sterker vooroverleg tussen de gemeente en de organisator, met als reden onvolledige aanvragen. Naar aanleiding van deze aanbeveling worden in het eerste kwartaal van 2024 op diverse locaties in de gemeente inloopbijeenkomsten georganiseerd.

Tijdens deze inloopbijeenkomsten kunnen organisatoren langskomen met vragen rondom het doen van de aanvraag voor een evenementenvergunning. Bijvoorbeeld hulp bij opstellen van een draaiboek, een veiligheidsplan of het maken van de tekeningen. Er zijn hiervoor geen extra uren geraamd, omdat verwacht wordt dat dit tijd scheelt bij de behandeling van de aanvraag.

Overig APV

De opzet van de begroting van het VTHup volgt de indeling in zaaktypen van het nieuwe systeem Centric Leefomgeving. Onder Overig APV is een generiek proces opgesteld waar diverse aanvragen, ontheffingen en meldingen onder vallen. De opzet is anders dan de voorgaande jaren. Er is daarom nog geen monitoringsinformatie van de kengetallen van dit type aanvraag bekend.

Toezicht en handhaving

Prioriteiten VTH-beleid en Integraal Veiligheidsplan (IVP)

In het nieuwe VTH-beleid zijn, ten opzichte van het voorgaande beleid, zoveel mogelijk alle activiteiten in de omgeving in de risicomatrix gewogen. Ook is daarin aangegeven dat de thema's die in het IVP een prioriteit hebben gekregen, ook vanuit VTH een hoge prioriteit hebben. Dit geldt niet voor de aandacht thema's in het IVP die al in de VTH-ricomatrix zijn gewogen. Dit heeft geleid tot een langere lijst met prioriteiten en een grotere uitsplitsing in werkzaamheden. In de begroting van toezicht is dit inzichtelijk gemaakt door de prioriteiten van het VTH-beleid groen te arceren en de prioriteiten en aandachtsthema's uit het IVP te voorzien van een kenmerk met legenda.

Integraal toezicht

Het grootste gedeelte van de werkzaamheden van de toezichthouders Publiek Domein (BOA's) wordt aangemerkt als 'integraal toezicht'. Hieronder valt onder andere het behandelen van overlast- en klachtenmeldingen.

Dit jaar zal meer worden geïnvesteerd in digitaal toezicht en opsporing van (potentiele) overtredingen. Hierbij kan onder meer gedacht worden aan online signalen van niet gemelde of vergunde evenementen of manifestaties. Via het internetadvertenties kunnen bijvoorbeeld ook criminele activiteiten of niet toegestane prostitutie worden opgespoord. Dergelijk digitaal toezicht en onderzoek heeft ook raakvlakken met digitale veiligheid, waarbij het gaat om; gedigitaliseerde criminaliteit, kwetsbaarheid van systemen en informatie en online-aangejaagde polarisatie en ordeverstoring.

Wet goed verhuurderschap

Op 1 juli 2023 is de Wet goed verhuurderschap in werking getreden. In deze wet zijn algemene regels opgenomen voor verhuurders en verhuurbemiddelaars over goed verhuurderschap. Het college is bevoegd om handhavend op te treden als verhuurders (niet zijnde woningcorporaties) en verhuurbemiddelaars zich niet aan deze regels houden.

Daarnaast verplicht de wet gemeenten om per 1 januari 2024 een meldpunt in te stellen waar laagdrempeling en, indien gewenst anoniem, klachten kunnen worden gemeld. Hiervoor is inmiddels een pagina op de gemeentelijke webiste ingericht. Verwacht wordt dat er (ten minste) 6 meldingen worden gedaan. Naar aanleiding van deze klachten zal onderzoek worden gedaan (hoor en wederhoor). Indien er sprake blijkt van een overtreding kan een last onder dwangsom worden opgelegd om herhaling van de overtreding te voorkomen.

7. Monitoring, bijstelling en evaluatie

Monitoring en bijstelling

Door te monitoren blijven we zicht houden op de voortgang van het behalen van de doelstellingen. Bij het monitoren wordt zoveel mogelijk onderscheid gemaakt tussen monitoring en bijstelling op operationeel niveau (bedrijfsvoering, capaciteit) en op bestuurlijk niveau (doelstelling).

Daarnaast kunnen maatschappelijke ontwikkelingen of nieuwe landelijke, provinciale of lokale regelgeving en beleid er gedurende het jaar voor zorgen dat er alsnog andere doelstellingen en andere activiteiten moeten worden opgenomen in het uitvoeringsprogramma.

Aanpassingen van het uitvoeringsprogramma zullen in het kader van bestuurlijke bijstelling worden voorgelegd. Daarbij moet dan ook de afweging worden gemaakt of de nieuwe activiteiten ten koste gaan van eerder voorgenomen activiteiten of dat er hiervoor extra capaciteit moet worden toegevoegd.

In 2024 zal twee keer, na afloop van 4 maanden, in een bestuurlijk overleg worden gerapporteerd en gesproken over de voortgang met de verantwoordelijke portefeuillehouders. Dit om te informeren over de voortgang en te bespreken of er bestuurlijke bijstelling van het VTHup noodzakelijk is.

Evaluatie

Na afloop van het jaar zal op basis van de twee tussenrapportages en de resultaten over het gehele jaar een jaarverslag VTHup worden opgesteld. Hierin wordt geëvalueerd in hoeverre de doelstelling uit het VTHup zijn gehaald. Daarnaast wordt, in het kader van de Big-8-cyclus, een koppeling gemaakt met het VTH-beleid. Daarbij wordt gekeken in hoeverre de doelstellingen uit het VTH-beleid zijn gehaald en of bijstelling van het VTH-beleid nodig is.

Planning 2024

De planning voor het aankomende jaar ziet als volgt uit:

- Evaluatie 1 ^e periode	mei 2024
- Evaluatie 2 ^e periode	september 2024
- Start opstellen VTHup 2025	oktober 2024
- Vaststellen VTHup 2025	december 2024
- Jaarverslag VTHup 2024	februari 2025